

Automatisch voeren kan eenvoudig

Automatisch voeren hoeft niet ingewikkeld te zijn. Het bewijs hiervan, de Mullerup Mix Feeder, voert sinds 1996 in Deense ligboxstallen de koeien. Ook in Nederland is de eerste Mix Feeder inmiddels geïnstalleerd. Veehouderij Techniek nam een kijkje in het land van oorsprong om de werking met eigen ogen te aanschouwen.

Tekst en foto's: Anne Hiemstra

Het enige dat je als melkveehouder nog moet doen, is de voorraadbunkers vullen. Dit kun je eens per dag of eens per twee dagen op ieder moment doen. Op een melkveebedrijf waar de Mix Feeder de koeien voert, vult en mengt een bak het voer automatisch. En hij brengt het ook nog eens zelf naar de koeien.

De Deense firma Skiold Mullerup levert al tientallen jaren automatische kracht- en ruwvoersystemen voor de grupstal. Hierop gebaseerd is de Mullerup Mix Feeder voor ligboxstallen. De Mix Feeder brengt het voer via een rail, die op enkele meters hoogte is gemonteerd, naar de koeien. De bak aan de rail vult zich bij de voorraadbunkers met ruwvoer. De bunker brengt het voer naar boven door middel van een dubbele transportband, waarna het voer in de bak aan de rail valt. De bak weegt de juiste hoeveelheid voer nauwkeurig af, waarna deze zijn weg langs de rail vervolgt. Krachtvoer en mineralen komen via

buizen in de bak terecht, waarbij vizels voor de juiste dosering zorgen. Nadat er van alle voersoorten de juiste hoeveelheid in de bak zit, gaat de bak naar een 9,2 kW aandrijving. Daar zorgt een elektromotor ervoor dat het in de bak aanwezige voer gedurende een vooraf ingestelde tijd wordt gemengd. Vijf minuten is vaak voldoende. Na het mengen gaat de bak met 1,5 kuub voer via de rail naar de koeien, waar hij zijn inhoud voor de juiste groep koeien deponeert. Via blokjes op de rail weet de bak precies waar hij zich bevindt.

■ Ideaal voor gezinsbedrijf

Sinds vorig jaar importeert Packo & Fullwood de Mullerup Mix Feeder. Het bedrijf beschouwt de Mix Feeder als uitermate geschikt voor het groter groeiende gezinsbedrijf, waarbij arbeid de beperkende factor vormt. De Deense melkveehouders noemen tijdsbesparing inderdaad een belangrijk voordeel van de Mix Feeder. Niet alleen kost het voeren minder tijd,

je bent ook flexibeler in je dagindeling. Het maakt immers niet uit op welk tijdstip van de dag je de voorraadbunkers bijvult. Om het ruwvoer los in de bunkers te storten, heb je wel een trekker met voorlader nodig. Verder hoeft de trekker de stal niet meer in. Voor Holstein-melkveehouder Vagn Petersen uit Hobro was dit de belangrijkste reden om de Mix Feeder in zijn nieuwe stal te laten monteren. De hygiëne in de stal neemt immers toe wanneer vuile trekkerbanden niet meer op het voerpad komen. Het resultaat: een brand-schone, twee meter brede voergang die al een half jaar niet meer is aangeveegd. Restvoer is er niet doordat er zes keer per dag kleine hoeveelheden goed gemengd voer worden verstrekt. Bovendien is de voergang dermate smal, dat de koeien aan de ene kant van de voergang het voer opvreten, dat te ver komt af te liggen van de koeien aan de andere kant van de voergang. Wim Winters, een Nederlandse melkveehouder die sinds enkele jaren

Hans Skovgaard, Silkeborg

De 39-jarige Hans Skovgaard melkt samen met zijn vrouw en twee medewerkers van 17 en 18 jaar een quotum van 1,4 miljoen kg melk vol. Dit doet hij in een nieuwe stal met 135 Holsteins, die worden gemolken door Galaxy-robots. Met het oog op uitbreiding biedt de stal ruimte aan 240 koeien.

Naast melkkoeien heeft Skovgaard een vleeswinkel aan huis. Hiervoor gebruikt hij afgemolken melkkoeien en op jaarbasis zo'n 45 Limousins. Ook houdt hij 80 varkens en 200 kalkoenen. Bij het bedrijf hoort 160 ha grond. Skovgaard's reden voor aanschaf van de Mullerup Mix Feeder is arbeidsbesparing. Het melkveebedrijf moet met één man rondgezet kunnen worden, zeker in het weekend. Skovgaard vindt dat zijn koeien gezonder en productiever zijn geworden na de introductie van de Mix Feeder. Een rantsoen van graskuil, maïs, krachtvoer, mineralen en gehakseld stro wordt zes keer per dag aan de melkkoeien gevoerd. Om onrust te voorkomen wijzigt Skovgaard de samenstelling van de drie groepen melkkoeien zo weinig mogelijk. Er zijn dus geen productiegroepen waardoor alle melkkoeien hetzelfde rantsoen krijgen. De koeien blijven jaarrond op stal, omdat de melkrobot en weidegang niet samengaan, zo zegt Skovgaard ■

Henning Hougaard, Hobro

De 70-jarige Henning Hougaard melkt sinds een half jaar samen met zijn 24-jarige zoon 150 Jerseys in een nieuwe stal met 230 ligboxen. Tot september 2003 werden er slechts 40 Jerseys in de oude grupstal gemolken. De sterke uitbreiding was het gevolg van het besluit van de zoon toch boer te willen worden. Naast het melkvee zijn er 70 stuks jongvee aanwezig, evenals 1.600 slachtvarkens.

De koeien produceren gemiddeld 20 kg melk per dag, met 6,02% vet en 3,90% eiwit. Ze worden gemolken in een 2x10 visgraat melkstel. Naast een melkquotum van 823.000 kg, heeft het bedrijf 130 ha grond.

De Mix Feeder is aangeschaft omdat bij de nieuwbouw de kosten voor dit voersysteem, 60.000 euro, lager waren dan die voor een voermengwagen. De Mix Feeder, met één smalle en één brede voorraadbunker, bevat prima. Het melken en voeren duurt samen niet langer dan vier uur per dag. De Mix Feeder voert de melkkoeien per dag zes keer, de droge koeien twee keer en het jongvee één keer. Alle melkkoeien krijgen hetzelfde rantsoen. Een op de melkproductie afgestemde krachtvoergif vindt via transponders plaats in de melkstel. ■

in Denemarken Jerseys melkt, houdt per dag een klein kruiwagentje restvoer over van zijn Mix Feeder. Winters heeft een brede voergang, waarbij de schuif onderaan de bak aan de rail, het voer zo nu en dan aanschuift. Winters, overigens zeer tevreden over de Mix Feeder, vindt dat juist die schuif voor verbetering vatbaar is.

■ Combinatie met melkrobot

Hoewel je er niet meer met een trekker op kunt, is het voordeel van een smalle voergang de ruimtebesparing. Daardoor kun je goedkoper bouwen. Er zijn bovendien minder vreetplaatsen nodig, waardoor er nog extra ruimte ontstaat. Omdat de Mix Feeder wel een keer of zeven per dag kleine hoeveelheden voer

verstrekt, komen namelijk niet alle koeien tegelijk naar het voerhek. Als gevolg hiervan is er continu bedrijvigheid, wat er volgens Petersen en Skovgaard voor zorgt dat de koeien vaker naar de melkrobot komen. De Mix Feeder kan maximaal negen verschillende voersoorten voeren aan vijftien verschillende groepen koeien. Echter, omdat het verplaatsen van koeien teveel onrust zou veroorzaken, maken niet alle Deense veehouders verschillende productiegroepen. Alle melkkoeien krijgen dan hetzelfde rantsoen, waarbij onderscheid in voergif tussen individuele koeien alleen mogelijk is middels krachtvoerautomaten of krachtvoerverstrekking tijdens het melken. Om droge koeien optimaal voor te bereiden op de volgende lactatie, maken de veehouders vaak wel twee droogstandgroepen. De Mix Feeder kan dan de koeien kort voor afkalven een veel energierijker rantsoen voorschotelen, dan de koeien die net drooggezet zijn.

Bij stringen vereist een automatisch voersysteem onmiddellijke hulp. De leverancier biedt daarom een 24-uur service, van waaruit binnen enkele uren een monteur ter plekke moet zijn. De degelijke Mix Feeder kost tussen 60.000 tot 90.000 euro, afhankelijk van het aantal en de grootte van de voorraadbunkers. Volgens de leverancier kan de Mix Feeder prijstechnisch de concurrentie met de luidruchtige mengvoergewagen gemakkelijk aan. ■

De voorraadbunker transporteert het ruwvoer naar boven, zodat het in de bak aan de rail valt. Later zal de bak, hangend aan de rail midden boven de voergang, de juiste hoeveelheid voer voor de juiste groep koeien deponeren.

Inzet: De blauwe bakken bevatten krachtvoer, dat via buizen en vizels in de bak aan de rail terechtkomt. In bigbags opgeslagen mineralen worden via hetzelfde traject gevoerd.